

قانون تسهیل پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان

- نویسنده : حسابدانان
- مدت زمان مطالعه : ۸ دقیقه
- دسته بندی : مالیات – قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان
- سطح : متوسط
- پیش نیاز : مقاله صفر تا صد سامانه مودیان و پایانه های فروشگاهی

تاریخ : ۱۴۰۳ / ۰۵ / ۱۷

---

* فهرست مطالب :

- ۱- تغییر تاریخ فراخوان های ثبت نام در سامانه مودیان
- ۲- تغییر حد نصاب صدور صورتحساب الکترونیکی
- ۳- اختیار بخشودگی کامل جرائم سامانه مودیان تا پایان سال ۱۴۰۳
- ۴- امکان پذیرش هزینه و اعتبار ارزش افزوده صورتحساب های خارج از سامانه مودیان تا پایان سال ۱۴۰۳
- ۵- تهیه اظهارنامه ارزش افزوده توسط سازمان مالیاتی و اصلاح توسط مودیان تا پایان سال ۱۴۰۳
- ۶- فراخوان کلیه صاحبان مشاغل و کسب و کارها جهت عضویت در نظام مالیات بر ارزش افزوده

۷- وظیفه ثبت نام مودیان در سامانه مودیان با سازمان است

۸- وظایف بانک مرکزی و دستگاه های اجرائی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه

پنجساله

مقدمه :

قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان در تاریخ (۲۱ / ۰۷ / ۱۳۹۸) تصویب شد و به موجب آن مقدمات تغییرات بسیار مهمی در نظام مالیاتی ایران صورت گرفت.

طبق ماده ۳ این قانون سازمان مالیاتی موظف بوده تا تاریخ (۰۲ / ۱۲ / ۱۳۹۹) سامانه مودیان را راه اندازی کرده و در دسترس مودیان مالیاتی قرار دهد.

اما به دلیل عدم آمادگی زیر ساخت های نرم افزاری و سخت افزاری، این موضوع تا تیر ماه ۱۴۰۱ به تعویق افتاد و سرانجام از تیر ماه سال مذکور این سامانه به صورت آزمایشی در اختیار مودیان مالیاتی قرار گرفت.

طبق فراخوان های عضویت در سامانه مودیان اشخاص مشمول این قانون از ابتدای آبان ماه ۱۴۰۱ و به ترتیب فراخوان های صادر شده موظف به عضویت در این سامانه و انجام تکالیف قانونی ان از جمله صدور صورتحساب الکترونیکی شدند.

اما اجرای این قانون در تاریخ فراخوان های صادره به دلیل چالش های موجود و عدم آمادگی زیرساخت های اجرای آن مجدداً به تاخیر افتاد.

سرانجام در تاریخ ۲۶ تیر ماه ۱۴۰۲ لایحه قانون تسهیل قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان با هدف تسهیل اجرای مقررات سامانه مودیان و پایانه های فروشگاهی در مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید و در جلسه علنی روز سه شنبه (۲۳ / ۰۸ / ۱۴۰۲) در مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ (۱۶ / ۰۹ / ۱۴۰۲) به تأیید شورای نگهبان رسید و در تاریخ (۲۲ / ۰۹ / ۱۴۰۲) از طرف مجلس شورای اسلامی به دولت سید

ابراهیم رئیسی ابلاغ گردید و سرانجام در تاریخ (۲۹ / ۰۹ / ۱۴۰۲) این قانون طی ۱۰ ماده توسط دولت به وزارت امور اقتصاد و دارایی ابلاغ و به مرحله اجرا رسید.

کلیه تکالیف قانونی مربوطه از تاریخ فراخوان های ذکر شده در این مقاله لازم الاجرا بوده و مودیان مالیاتی قبل از آن تکلیفی در این خصوص نخواهند داشت.

در ادامه این مقاله به مهمترین تغییرات مربوط به مقررات سامانه مودیان خواهیم پرداخت.

۱- تغییر تاریخ فراخوان های ثبت نام در سامانه مودیان :

طبق اطلاعیه اولیه سازمان مالیاتی در خصوص فراخوان های ثبت نام و عضویت در سامانه مودیان که در سال ۱۴۰۱ منتشر شد، اشخاص مشمول عضویت در سامانه مودیان به ترتیب ذیل باید در این سامانه عضو شده و تکالیف قانونی آن از جمله صدور صورتحساب الکترونیکی را انجام میدادند:

۱ - شرکت های عضو بورس و فرابورس از تاریخ (۱ / ۰۸ / ۱۴۰۱)

۲ - شرکت های دولتی و سایر دستگاه های اجرایی مشمول ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری از تاریخ (۰۱ / ۱۰ / ۱۴۰۱)

۳ - اشخاص حقوقی به جز اشخاص حقوقی موضوع ماده ۱۶ قانون مالیات بر ارزش افزوده از تاریخ (۰۱ / ۰۱ / ۱۴۰۲)

۴ - صاحبان مشاغل موضوع فراخوان های هشت گانه مالیات بر ارزش افزوده (صاحبان مشاغل مشمول مالیات بر ارزش افزوده) از تاریخ (۰۱ / ۰۴ / ۱۴۰۲)

۵ - صاحبان مشاغل گروه های اول و دوم از تاریخ (۰۱ / ۰۷ / ۱۴۰۲)

۶ - کلیه اشخاص مشمول باقی مانده از تاریخ (۰۱ / ۱۰ / ۱۴۰۲)

اما به توجه به عدم اجرای فراخوان های مذکور در موعد مقرر، طبق قانون تسهیل قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان الزام مودیان به صدور صورتحساب الکترونیکی موضوع قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان مصوب (۲۱ / ۰۷ / ۱۳۹۸) با اصلاحات و الحاقات بعدی به ترتیب زیر انجام می شود:

۱ - کلیه شرکت های پذیرفته شده در بورس و فرابورس، شرکت های دولتی و سایر دستگاه های اجرائی مشمول ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب (۰۸ / ۰۷ / ۱۳۸۶) و نیز سایر اشخاص حقوقی از تاریخ (۰۱ / ۰۷ / ۱۴۰۲)

۲ - کلیه اشخاص باقیمانده از تاریخ (۰۱ / ۱۰ / ۱۴۰۲)

تاریخ های مذکور در این ماده قطعی و غیر قابل تغییر است و در صورت هرگونه تخطی از رعایت آنها مطابق قوانین مربوط، با متخلفان برخورد می شود.

به منظور رعایت مواعد زمانی موضوع بندهای (۱) و (۲) این ماده، سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است به ازای هر ماه تأخیر نسبت به مواعد مزبور، به میزان پنج درصد (۵٪) و تا سقف پنجاه درصد (۵۰٪) از منابع اختصاصی سازمان امور مالیاتی کشور موضوع [ماده ۲۱۷ قانون مالیات های مستقیم](#) مصوب (۰۳ / ۱۲ / ۱۳۶۶) را کاهش دهد. پس از اینکه سازمان امور مالیاتی کشور به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی امکان صدور و ارسال صورتحساب های الکترونیکی توسط کلیه مودیان را فراهم نمود، درصدهای کاهش یافته به حالت قبل باز می گردد.

تبصره - اشخاص حقوقی موضوع ماده (۱۶) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب (۰۲ / ۰۳ / ۱۴۰۰) مشمول بند (۲) این ماده می باشند.

• گوش دهید : [پادکست مالیات هنرمندان](#)

۲ - تغییر حد نصاب صدور صورتحساب الکترونیکی

طبق [ماده ۶ قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان](#)، مودیان مالیاتی برای صدور صورتحساب الکترونیکی دارای اعتبار ارزش افزوده محدودیت مبلغی داشته و صرفاً تا میزان حد مجاز مقرر امکان صدور صورتحساب الکترونیکی هستند و صدور صورتحساب مازاد بر مبالغ مذکور باعث عدم بهره وری خریدار از اعتبار مالیاتی خواهد بود.

حد نصاب های موضوع ماده ۶ برای مودیان دارای سابقه مالیاتی در دوره (فصل) مشابه سال قبل عبارت است از ۳ برابر مبلغ فروش انجام شده که مالیات بر ارزش افزوده آن به سازمان مالیاتی پرداخت شده است.

به عنوان مثال شرکتی که در فصل زمستان سال ۱۴۰۱ مبلغ فروش آن معادل ۱ میلیارد تومان بوده است و مالیات بر ارزش افزوده آن را به سازمان مالیاتی پرداخت کرده است، در زمستان سال ۱۴۰۲ می تواند تا مبلغ ۳ میلیارد تومان صورتحساب الکترونیکی صادر نماید و برای مازاد بر این مبلغ نیازمند افزایش حد مجاز فروش از طریق راه های مربوطه می باشد.

همچنین مودیان جدید التاسیس و مودیان فاقد سابقه مالیاتی در دوره (فصل) مشابه سال قبل دارای حد مجاز فروشی به میزان ۳ برابر معافیت موضوع [ماده ۱۰۱ قانون مالیات های مستقیم](#) می باشد.

در قانون تسهیل قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان آمده است که در ماده (۶) قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان عبارت های «بیشتر از سه برابر فروش اظهار شده» و «بیش از سه برابر معافیت سالانه» به عبارت های «بیشتر از پنج برابر فروش اظهارشده» و «بیش از پنج برابر معافیت سالانه» اصلاح می شود. همچنین در این ماده بعد از عبارت «که مالیات آن به سازمان پرداخت شده یا ترتیب پرداخت آن داده شده است، باشد.» عبارت «در صورتی که فروش اظهار شده مودی در دوره مشابه سال قبل که مالیات آن به سازمان پرداخت شده یا ترتیب پرداخت آن داده شده است کمتر از معافیت سالانه موضوع ماده (۱۰۱) قانون مالیات های مستقیم باشد، پنج برابر

معافیت سالانه موضوع ماده اخیر الذکر ملاک عمل خواهد بود». اضافه می شود.

برای کسب اطلاعات بیشتر درباره مالیات داروخانه ها [مقاله مالیات داروخانه](#) را مطالعه نمایید.

۳- اختیار بخشودگی کامل جرائم سامانه مودیان تا پایان سال ۱۴۰۳

طبق تبصره ۲ ماده ۲۲ قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان جرائم مذکور در ماده ۲۲ این قانون حداکثر تا ۵۰ درصد قابل بخشودگی می باشد و مازاد بر آن به هیچ عنوان قابل بخشودگی نمی باشد.

این موضوع اهمیت بالایی انجام تکالیف این قانون برای تصویب کنندگان آن را نشان می دهد.

اما در لایحه قانون تسهیل قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان آمده است که سازمان امور مالیاتی کشور می تواند تا پایان سال ۱۴۰۳ تا صد در

صد (۱۰۰٪) جریمه های موضوع ماده (۲۲) قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان را مورد بخشودگی قرار دهد.

البته اختیار بخشودگی مذکور به معنای قطعیت بخشودگی جرایم نبوده و صرفا تفویض اختیار این بخشودگی را به سازمان مالیاتی کشور داده است و قطعا مستلزم رعایت مقررات مذکور توسط مودیان مالیاتی می باشد.

۴ - امکان پذیرش هزینه و اعتبار ارزش افزوده صورتحساب های خارج از سامانه مودیان تا پایان سال ۱۴۰۳

بر اساس ماده ۲۵ قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان صورتحساب هایی که در سامانه مؤدیان ثبت نشده باشد، معتبر نبوده و قابل استناد در مراجع دادرسی مالیاتی نخواهد بود.

به همین دلیل صورتحسابی که خارج از سامانه مودیان صادر شده باشد مبلغ هزینه آن مورد قبول نبوده و برگشت خواهد خورد. همچنین مبلغ اعتبار مالیات بر ارزش افزوده پرداختی بابت خرید این گونه کالاها و خدمات که دارای صورتحساب خارج از سامانه مودیان می باشند مورد قبول نمی باشد.

اما به موجب قانون تسهیل قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان این موضوع تا پایان سال ۱۴۰۳ به تعویق افتاده و از ابتدای سال ۱۴۰۴ اجرایی خواهد شد، در ماده ۳ این قانون آمده است که: « تا پایان سال ۱۴۰۳ صورتحساب هایی که در سامانه مودیان صادر نشده است، قابل قبول می باشد. در این مدت، سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است با استفاده از اطلاعات موجود در سامانه مودیان در پایان هر دوره، نسبت به تهیه اظهارنامه

برای کلیه مودیان اقدام کند. پس از پایان هر دوره مودی یک ماه فرصت دارد تا با ثبت خرید و فروش هایی که صورتحساب های آنها در سامانه مودیان صادر نشده است، اظهارنامه ارسال شده توسط سازمان را تکمیل و از طریق سامانه مودیان به سازمان مسترد نماید. صورتحساب های الکترونیکی با رعایت ماده (۹) قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان مورد تایید بوده و قابل رسیدگی نمی باشد.»

جهت آشنایی بیشتر ورکشاپ رایگان قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان را مطالعه کنید.

۵ - تهیه اظهارنامه ارزش افزوده توسط سازمان مالیاتی و اصلاح توسط مودیان تا پایان سال ۱۴۰۳

در لایحه قانون تسهیل قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان آمده است :

« تا پایان سال ۱۴۰۳، سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است با استفاده از اطلاعات موجود در سامانه مودیان در پایان هر دوره، نسبت به تهیه اظهارنامه برای کلیه مؤدیان اقدام کند. مؤدی یک ماه پس از پایان هر دوره فرصت دارد تا با ثبت خریدها و فروشهایی که صورتحساب های آنها در سامانه مؤدیان صادر نشده است، اظهارنامه ارسال شده توسط سازمان را تکمیل و از طریق سامانه مؤدیان به سازمان مسترد نماید. صورتحساب های الکترونیکی با رعایت ماده ۹ قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان مورد تایید بوده و قابل رسیدگی نمی باشد. »

۶ - فراخوان کلیه صاحبان مشاغل و کسب و کارها جهت عضویت در نظام مالیات بر ارزش افزوده تا پایان سال ۱۴۰۳

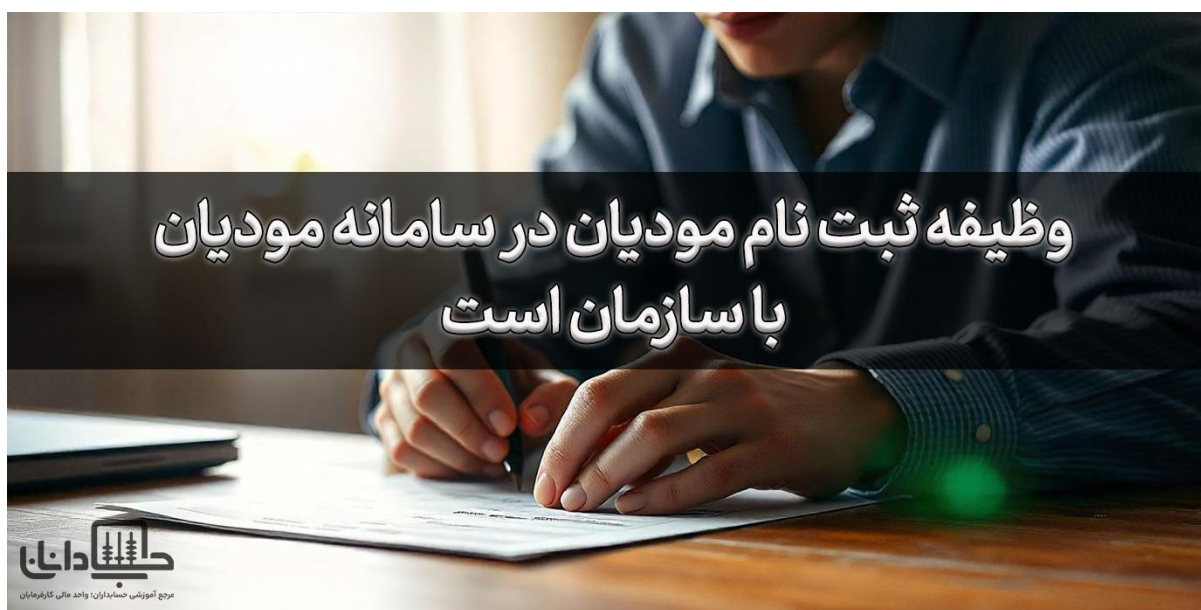
طبق قانون مالیات بر ارزش افزوده کلیه عرضه کنندگان کالا و ارائه کنندگان خدمات و همچنین وارد کنندگان و صادر کنندگان کالا و خدمات مشمول مالیات بر ارزش افزوده می باشند.

اما عضویت در نظام مالیات بر ارزش افزوده مستلزم مشمولیت طبق فراخوان های صادره توسط سازمان مالیاتی می باشد.

تا به امروز ۱۰ مرحله فراخوان جهت عضویت مودیان در سامانه مودیان صادر شده است و طبق قانون تسهیل قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان، سازمان امور مالیاتی کشور موظف است مودیان مشمول قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۳۸۷ را که تا زمان تصویب این قانون فراخوان نشده اند، مطابق جدول زمانبندی که توسط رئیس سازمان مذکور پیشنهاد شده و به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارائی می رسد، تا پایان سال

۱۴۰۳ به تدریج فراخوان نماید. مودیان موضوع این ماده، تا زمانی که توسط سازمان امور مالیاتی کشور فراخوان نشده باشند، مجاز به اخذ مالیات بر ارزش افزوده از خریداران نیستند. دریافت کننده مشمول جریمه تبصره (۲) بند «الف» ماده (۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۴۰۰ بوده و وجه دریافتی باید به پرداخت کننده مسترد شود. همچنین مالیات بر ارزش افزوده پرداختی توسط این دسته از مودیان، مادامی که توسط سازمان امور مالیاتی کشور فراخوان نشده اند، به عنوان اعتبار مالیاتی برای آنان منظور نمی گردد.

۷ - وظیفه ثبت نام مودیان در سامانه مودیان با سازمان است

طبق قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان ، مودیان مالیاتی میبایست هر کدام نسبت به ثبت نام در سامانه مودیان اقدام میکردند و کارپوشه مالیاتی یا پنل مالیاتی برای خود ایجاد میکردند اما این وظیفه طبق قانون تسهیل به سازمان امور مالیاتی سپرده شد. و ماده ۲ قانون رو اصلاح کرد : در ابتدای ماده (۲) قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان جمله «کلیه

اشخاص مشمول مکلفند به ترتیبی که سازمان مقرر می کند، نسبت به ثبت نام در سامانه مودیان اقدام کنند.» به جمله «سازمان مکلف است ظرف یک هفته از تاریخ لازم الاجراء شدن این ماده نسبت به ثبت نام و عضویت کلیه مودیان در سامانه مودیان و تخصیص کارپوشه اختصاصی به آنها اقدام نماید. همچنین سازمان موظف است حداکثر ظرف یک هفته پس از ثبت نام مودیان در نظام مالیاتی، نسبت به ثبت نام و عضویت و نیز تخصیص کارپوشه اختصاصی به آنها در سامانه مودیان اقدام نماید. در صورت عدم اجرای حکم فوق توسط سازمان، مودیانی که در نظام مالیاتی ثبت نام کرده اند، مشمول جرائم مربوط به عدم عضویت یا عدم ثبت نام در سامانه مودیان نمی شوند.» اصلاح می گردد.

• ببینید: محصول رایگان آموزش ارسال اظهارنامه صاحبان مشاغل

۸ - وظایف بانک مرکزی و دستگاه های اجرائی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله

این قانون ۲ تبصره به ماده ی ۵ قانون پایانه های فروشگاهی که در رابطه با فرایند کلی ثبت معاملات و محاسبه مالیات بر ارزش افزوده در سامانه مودیان صحبت کرده بود، اضافه کرد که تکالیف جدید را بر عهده ی برخی از ارگان های دولتی گذاشت.

تبصره ۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است ظرف دو ماه، مطابق ساختار اعلامی توسط سازمان، به رسید پرداخت صادرشده توسط دستگاه های کارتخوان و گزارش الکترونیکی دریافتی از درگاه های الکترونیکی پرداخت، شماره منحصر به فرد مالیاتی تخصیص دهد و آن را

در رسید یا گزارش پرداخت مذکور درج نماید. همچنین بانک مرکزی موظف است اطلاعات رسید یا گزارش پرداخت هر روز را حداکثر تا پایان روز بعد به سامانه مودیان منتقل کند.

تبصره ۳- کلیه دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب (۱۴ / ۱۲ / ۱۳۹۵) و ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و سازمان‌های وابسته به آنها که حسب مقررات قانونی متولی رصد و دریافت اطلاعات مربوط به جریان کالا و خدمات از مبادی تولید و واردات تا سطح خرده فروشی از طریق سامانه‌های دولتی از قبیل سامانه جامع تجارت ایران و سامانه ثبت الکترونیکی معاملات نفتی (ثامن) موضوع قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب (۰۳ / ۱۰ / ۱۳۹۹) با اصلاحات و الحاقات بعدی می باشند، موظفند با رعایت الزامات صدور صورتحساب الکترونیکی موضوع این قانون اطلاعات مذکور را به ترتیبی که سازمان مقرر می کند به سامانه مودیان منتقل کنند. در این صورت مودیان تکلیفی در خصوص ثبت مجدد اطلاعات یا صدور مجدد صورتحساب الکترونیکی معاملات مذکور ندارند.

[فهرست کامل مقالات](#)